



LINGHEA

LITORALUL TURCESC

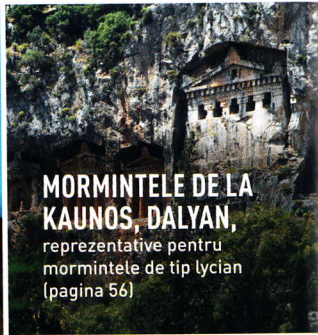
ÎNCEPE CĂLĂTORIA

TOP 10 ATRACȚII



ANTALYA

Un oraș sofisticat, cu multe atracții turistice (pagina 71)



MORMINTELE DE LA KAUNOS, DALYAN,

reprezentative pentru mormintele de tip lycian (pagina 56)



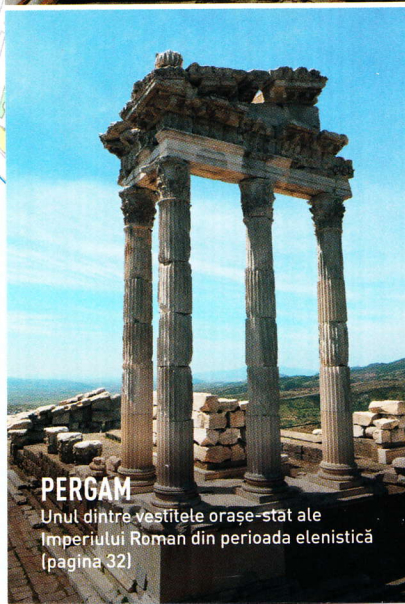
CASTELUL DIN BODRUM

Castelul cavalerilor cruciați găzduiește comori recuperate din adâncuri (pagina 52)



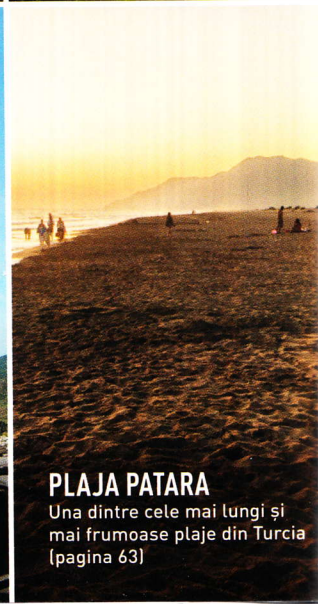
PENINSULA GALLIPOLI

Zeci de mii de soldați au murit aici în Primul Război Mondial (pagina 25)



PERGAM

Unul dintre vestitele orașe-stat ale Imperiului Roman din perioada elenistică (pagina 32)



PLAJA PATARA

Una dintre cele mai lungi și mai frumoase plaje din Turcia (pagina 63)



EFES

Unul dintre cele mai mari și mai impresionante orașe antice din lume (pagina 44)



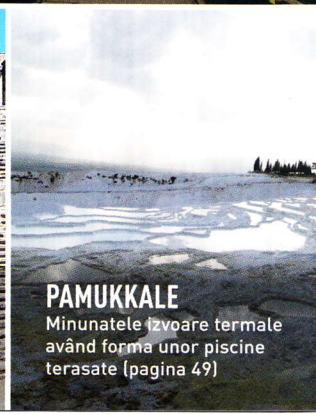
AYVALIK

Un oraș grecesc din perioada târzie a Imperiului Otoman, păstrat aproape intact (pagina 31)



ASPENDOS

Un amfiteatru roman unde are loc anual un festival de operă și balet (pagina 77)



PAMUKKALE

Minunatele izvoare termale având forma unor piscine terasate (pagina 49)

TRASEUL IDEAL



Zilele 1-4

Nordul Mării Egee

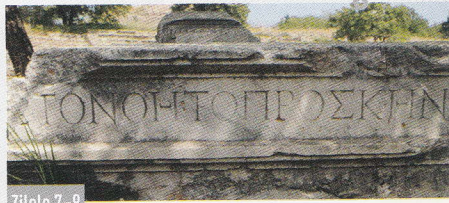
Închiriați o mașină din Istanbul, îndreptați-vă spre Gallipoli și înnoptați în Kocadere. În ziua următoare mergeți spre Çanakkale pentru a lua prânzul. Conduceți spre Troia, traversați spre Bozcaada și petreceți noaptea acolo. Reveniți pe uscat și veți ajunge în Assos la timp pentru a lua masa de prânz și a vizita Acropolele antice. Continuați călătoria spre Ayvalık sau Cunda. A doua zi, vizitați Acropolele din Pergam și mergeți la Asklepon, savurați un prânz delicios la Foça în drum spre Alaçatı.



Zilele 5-6

În drum spre Efes

Mergeți spre Kuşadası de-a lungul coastei și stați acolo două nopți. Vizitați muzeul Selçuk din Efes. În ziua următoare îndreptați-vă spre Pamukkale.



Zilele 7-9

De la Efes la Knidos

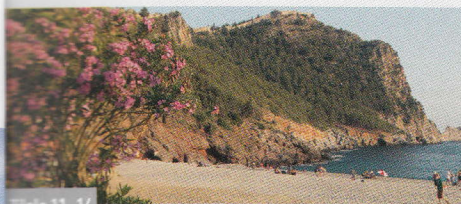
Îndreptați-vă spre sud, prin orașele antice Priene, Milet și Didyma, spre Bodrum, făcând un popas la portul lui Milas din Iassos. Ajungeți la Bodrum pentru o ședere de două nopți. Aveți timp suficient pentru windsurfing, scufundări sau pentru explorarea bazarului. Opriti-vă la casele istorice din Muğla, în drum spre Datça. Bucurați-vă de apusul de lină la mării și admirați apusul soarelui în Knidos.



Ziua 10

O zi în Dalyan

Îndreptați-vă spre Dalyan pentru a petrece timp pe plaja Iztuzu. Luați un vas de croazieră spre izvoarele termale, pentru a vizita orașul antic Kaunos.



Zilele 11-14

De la Dalyan la Kaş

Conduceți spre est pentru a lua prânzul la Kaya Köyü, apoi petreceți după-amiaza la Tlos, Xanthos sau Letoon. Ajungeți în satul Gelemiş, apoi la Patara, unde petreceți două nopți. Ziua următoare porniți în alte excursii pe cheile Saklıkent sau Kalkan – nu ratați minunata plajă din Patara. Continuați călătoria spre Kaş, apoi spre Kekova, unde barcații vă vor duce la principalele atracții turistice locale. Castelul Simena oferă priveliști spectaculoase la apusul soarelui. Faceți o excursie de o zi pe insula grecească Kastellórizo.



Zilele 15-16

De la Kaş la Çıralı

Faceți un popas în orașul antic Myra, înainte de a înota pe plaja Sülüklü și a lua prânzul la Finike.

Faceți o excursie la Arykanda, apoi petreceți două nopți în Çıralı. Explorați orașul antic Olîmp și priviți legenda răcără Chimaera după lăsarea întinericului.



Zilele 17-18

De la Çıralı la Antalya

Lăsați în urmă Çıralı, opriti-vă la Phaselis și mergeți cu telecabina până la Tahtalı Dağı, ajungeți în Antalya, unde veți petrece două nopți. Petreceți după-amiaza în Perge. Spectaculosul Termessos este urmat de o sesiune de rafting în Canionul Köprülû.



Zilele 19-21

Spre Alanya

Nu ratați impresionantul amfiteatru Aspendos faceți o baie în mare, luați prânzul și vizitați ruinele de la Side. Luați o barcă și faceți turul impozantului promontoriu din Alanya, urcați la cetate și vizitați peșterile Damlataş. Returnați mașina la centrul de închirieri din aeroportul Gazipaşa și urcați în avion înapoi spre Istanbul.



CUPRINS

■ Introducere	8
■ Scurt istoric	13
■ Unde mergem	25
● <i>Orientare pe hartă</i>	
Nordul Mării Egee	25
<i>Gallipoli (Gelibolu) 25, Çanakkale și insulele turcești din Marea Egee 27, Troia 29, Behramkale (Assos) 31, Ayvalık 31, Pergam 32, Çandarlı și Foça 36</i>	
Sudul Mării Egee	36
<i>Izmir 37, Peninsula Çeşme 40, Sardis (Sart) 41, Selçuk 42, Efes 44, Kuşadası 46, Priene, Milet și Didyma 47, Excursii la Aphrodisias și Pamukkale 49</i>	
Coasta de Turcoaz	51
<i>Bodrum 51, Stațiunile din Peninsula Bodrum 53, Drumul spre Marmaris 53, Marmaris și împrejurimile 54, Dalyan 56</i>	
Coasta Lyciană	57
<i>Fethiye 57, Ölüdeniz și împrejurimile 59, Valea Eşen 60, Patara 63, Kalkan 65, Kaş 65, Demre (Myra) 67, Finike și Arykanda 67, Olympos și Çıralı 68, Phaselis 70</i>	
Pamfilia	71
<i>Antalya 71, Termessos și Karain Mağarası 74, Perge și Belek 75, Aspendos și Köprülü Kanyon 77, Side și Alarahan 78, Alanya 80</i>	

■ Timp liber	83
Cumpărături	83
Divertisment	86
Activități	88
Băi și spa-uri	93
În concediu cu copiii	96
■ Masa în oraș	98
■ Sfaturi de călătorie	113
■ Hoteluri recomandate	133
■ Index	141
Curiozități	
Diviziunea teritorială în funcție de naționalitate	11
Mormintele lyciene	16
Repere istorice	23
Medicină la Esculap	33
Croazierele albastre	39
Țestoasele de mare	54
Zeița Lyciei	60
Sfântul Nicolae (Moș Crăciun)	64
Telefericul din Olimp	69
Cum să cumpărăm un covor	84
Cum să facem o baie turcească	94
Festivaluri și evenimente de sezon	97
Dulciuri	101

INTRODUCERE

Statisticile pot evidenția, de exemplu, faptul că 70% din alunele de pe planetă cresc în Turcia, dar nu pot descrie nici pe departe frumusețea extraordinară a stâncilor scăldate de apele adânci și turcoaz sau mireasma proaspătă a pinilor în căldura soarelui de vară. Nicio statistică nu poate reda strălucirea lunii pline, deasupra izvoarelor termale de la Pamukkale sau simpla plăcere de a mânca calamari pe o terasă umbrită lângă un port unde se pescuiește, înconjurați la tot pasul de o istorie covârșitoare. Chiar și așa, statisticile Turciei sunt de-a dreptul impresionante.

GEOGRAFIE ȘI RELIEF

Litoralul turcesc (care nu este prezentat în întregime în acest ghid) se întinde pe o suprafață uimitoare de 7 200 km lungime, cuprinzând țărmul Mării Negre, Strâmtoarea Bosfor (în Istanbul), Marea Marmara, Strâmtoarea Dardanele, Marea Egee (în vest) și Marea Mediterană (în sud). Turcia leagă Europa de Asia – de fapt, doar trei la sută din suprafața terestră a țării se află în Europa – o punte de legătură care timp de secole a reprezentat un element important în istoria Asiei Mici.

Pe coasta de vest a Mării Egee, între Tracia și Marmaris se află numeroase golfuri și peninsule, multe insulițe, văi fertile de-a lungul râurilor și câmpii aluvionare. Cel mai frumos peisaj se întâlnește spre est, de-a lungul Coastei Lyciene, între Fethiye și Antalya, unde Munții Toros (Taurus) par a ieși direct din mare, poalele lor fiind înșesate de golfuri cu nisip și peșteri sculptate de valuri. Crestele zimțate de calcar sunt străjuite de cedri impunători. Regiunea, denumită Lycia în Antichitate, este presărată cu sătucuri de pescari relativ izolate, dar accesibile de pe spectaculosul drum de coastă. La altitudini medii, pădurile de pini și diverși arbuști sunt o explozie de culoare și



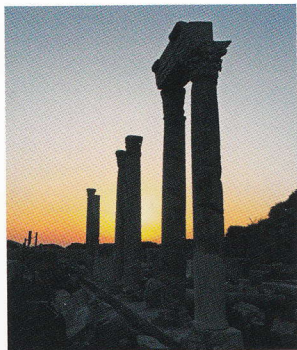
Între Kalkan și Kaş pe Coasta Lyciană

aromă pe timp de primăvară. Pe văi cresc citrice și plantații de migdale.

Peninsulele șerpuite Bozburun și Datça, situate la sud și respectiv la vest de Marmaris, atrag de asemenea mulți turiști. Există și unele zone foarte frumoase de-a lungul coastei de nord a Mării Egee, în vreme ce partea de sud este în general mai plată și mai urbanizată. În regiunea aflată la est de Antalya se întinde o vastă și fertilă câmpie de-a lungul coastei – cunoscută în trecut sub denumirea de Pamfília – care a dat naștere unor minunate plaje cu nisip și unei priveliști din păcate nu deosebit de variate. Trebuie să mergeți în jur de 20–30 km în interiorul continentului dacă doriți să zăriți munți și canioane.

RĂSCRUCI ISTORICE

La orice mare civilizație v-ați gândi, este foarte probabil ca aceasta să fi avut legături cu Anatolia – hitiții, perșii, grecii, romanii, arabii, bizantinii și otomanii, ca să menționăm doar câteva. Cleopatra deținea o mică parte din această regiune,



Ruinele antice de la Knidos,
lângă Stațiunea Marmaris

primită ca dar de nuntă de la Marc Antoniu. Cruciații normanzi au pus bazele regatelor din Constantinopol, Antiohia și Edessa. Ginghis Han, Timur și hordele lor mongole au distrus cu brutalitate totul în cale într-un răstimp foarte scurt. Au lăsat totuși o moștenire fizică, parte a unui amalgam istoric grandios ce se întinde pe parcursul câtorva mii de ani și include multe dintre marile culturi și religii ale Antichității, alături de figuri

legendare precum cea a Elenei din Troia, Ceresus și chiar cea a lui Moș Crăciun (Sfântul Nicolae).

Turcii Selgiucizi, după care Atatürk și-a denumit poporul, au sosit în Anatolia din Asia Centrală în secolul al XI-lea î.e.n. Astăzi, deși turcii sunt uniți ca națiune, invaziile și migrațiile au creat o diversitate rasială extraordinară. Trăsături fizice diferite pot fi remarcate la fețele din nord-vest, care par desprinse de pe urnele grecești, dar și la nomazii din sudul îndepărtat, cu ochii lor albaștri și tenul deschis. Aproximativ 20% din populația țării sunt kurzi, aproximativ 1% sunt arabi, iar majoritatea de 98% sunt musulmani, fie suniți, fie aleviți.

ESTUL ÎNTÂLNEȘTE VESTUL

De-a lungul istoriei sale, Turcia s-a axat simultan pe două direcții, servind drept importantă rută comercială (ca parte a Drumului Mătăsii), aflată la intersecția dintre marile civilizații ale Europei și ale Orientului. În zilele noastre, Turcia oscilează

din nou între orientarea pro-occidentală și secularizată a lui Atatürk – a cărei prioritate este aderarea la UE – și cea patriarhal-tradiționalistă ce pune accentul pe independența teritorială a țării. Cele două tabere își susțin punctul de vedere atât în fața justiției cât și în Parlament, iar femeile, indiferent dacă aleg să poarte vâl din motive religioase, politice sau pentru a nu li se murdări părul, se află în linia întâi a luptei pentru modernizare.

Deși mulți turci trăiesc în prezent în orașe sau localități mari, agricultura și viața rurală joacă încă un rol foarte important. Cu toate acestea marile orașe și stațiunile sunt extrem de sofisticate, cu locuri rafinate și cluburi, cu numeroase vile și blocuri de apartamente trase parcă la indigo. Asta deoarece mulți dintre locuitorii Turciei doresc să aibă o casă de vacanță la mare. Această modă a fost foarte populară în anii 1980, fiind considerată o investiție menită să încetinească creșterea inflației. Porțiuni superbe de litoral sunt protejate de serviciile militare, forestiere sau de arheologi. Din fericire, există încă o mulțime de astfel de întinderi rămase aproape intacte.

DIVIZIUNEA TERITORIALĂ ÎN FUNCȚIE DE NAȚIONALITATE

S-au făcut glume timp de ani de zile cu privire la marea bătălie anglo-germană pentru șezlonguri, dar în Turcia lupta a fost dusă la nivelul următor, întrucât aceștia și-au împărțit între ei zona de litoral. De-a lungul istoriei, britanicii au dominat Coasta Egee și de Turcoaz până la Ölüdeniz, iar germanii porțiunea de la Çirali la Alanya. Dincolo de Alanya era considerată zona turcilor și a arabilor. Coasta Lyciană era un fel de tărâm al nimănu, gentrificat, pe care și-l împărțeau între ei turiștii în vârstă, bogați, de diverse naționalități. Astăzi, situația este neclară, întrucât britanicii ce cumpără case aleg coasta de sud, rușii sosesc în număr mare, iar clasele mijlocii din Turcia își petrec vacanța la mare pe litoralul egeean și lycian.